

Beslut 1 (3)

Datum 2023-08-22 Ärendebeteckning 218-5736-2023

Fasterna västra älgskötselområde 01-02-09-050-Ä

Fastställande av älgskötselplan för Fasterna Västra älgskötselområde, 01-02-09-050-Ä

Beslut

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för Fasterna Västra älgskötselområde, 01-02-09-050-Ä, att gälla till och med utgången av jaktåret 2025/2026, den 30 juni 2026.

Beskrivning av ärendet

Älgskötselområden har den 11 augusti 2023 lämnat in en ansökan om att få en ny älgskötselplan fastställd för kommande treårsperiod. Till den inskickade skötselplanen är en beräkning i älgfrode bifogad.

Älgskötselområdet har som målsättning att älgstammen i området ska öka samt bedömer att den har minskat under den senaste treårsperioden.

Den nya skötselplanen innebär en minskning av avskjutningsmålet från tidigare 2,3 älgar/1000 ha till 0,8 älgar/1000 ha. Avskjutningen de senaste åren varit 06–0,8 älgar/1000 ha. Gällande skötselplan var godkänd till och med jaktåret 2023/2024.

Älgskötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgskötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgskötselplanen innan den överlämnats och granskats av Länsstyrelsen. Detta för att säkerställa att skötselplanen är i linje med den förvaltningsplan som gäller inom förvaltningsområdet.

Älgförvaltningsgruppen i Almunge har tillstyrkt bifogad älgskötselplan.

Motivering till beslutet

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens

218-5736-2023

mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föresskrifter (NFS 2011:7).

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länsstyrelsen beslutar annat.

Älgskötselområdet har inte tillräckligt antal mantimmar för att den egna älgobsen ska vara statistiskt säker. Älgobsen för älgförvaltningsområdet visar en negativ trend med minskande älgstam för jaktåren 2019–2021 med en försiktig ökning under jaktåret 2022. Antalet kalvar per ko har minskat sedan jaktåret 2020.

Länsstyrelsen betonar vikten av att älgobsen registreras, i älgdata eller anslutna system, för älgskötselområdets jaktlag.

Fasterna Västra älgskötselområde sköt under jaktåret 2022/2023 0,8 älgar/1000 ha vilket motsvarar en måluppfyllnad på 33%. Föregående säsong fälldes 1,2 älgar /1000 ha vilket motsvarar 52 % måluppfyllnad.

I den nya älgskötselplanen föreslås en avskjutning på 0,8 älgar/1000 ha för jaktåren 2023–2025 vilket är en minskning från 2,3 älgar/1000 ha i förra skötselplanen. Älgskötselområdet har målsättningen att älgstammen i området ska öka samt bedömer att den minskat under den senaste treårsperioden. Älgskötselområdet uppskattar vinterstammen i området till 2,9 älgar/1000 ha och har ett uppsatt mål om en vinterstam på 3,2 älgar/1000 ha, vilket är i linje med älgförvaltningsområdets målsättning. SLU's skattning av älgstammen med den nationella beräkningsmetoden är 2,9 älgar/1000 ha inom älgförvaltningsområdet efter jakt 2022.

Länsstyrelsen bedömer att älgskötselplanen för Fasterna Västra är framtagen i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planen kan därför godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

3 § jaktförordningen (1987:905) samt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7).

Information

Företrädare för älgskötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå

ändringar för Länsstyrelsens fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram.

Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det vara nödvändigt med revidering. Vidare gäller att om det under planperioden visar sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planen revideras och meddelande om detta skickas till Länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas.

Länsstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdområdesföreningar som berörs av beslutet.

Beslutande

Beslutet har fattats av vilthandläggare Nathalie Kindbladh.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

1. Kopia av älgskötselplanen

Kopia till:

Älgförvaltningsgruppen

Namn på älgskötselområdet	FASTERNA VÄSTRA ÄLGSKÖTS	ELOMRÅDE	Bilaga 1 dnr 218-5736-2023
Typ av plan			
тур ау рын	X Älgskötselplan (nytt älgskötselområ		
	Reviderad älgskötselplan (inom på	gående period)	
	Reviderad avskjutningsplan (inom	pågående period)	
Diarieföring av älgskötselplanen	Nytt ärende (planen har inte lämna	ats tidigare)	
	Till befintligt ärende. Diarie nr:		
Version (datum)			
Länsstyrelsens reg.nummer	01-02-09-05 <mark>0-Ä</mark>		
Älgskötselplan för perioden	2023 till och me	ed 2025	
Reviderad datum			
Revidering orsak			
	☐ Beslutad av	Länsstyrelsen	
Total areal ÄSO (ha)	9,239 Ansökt area	l (nytt/ändrat område)	
Areal åkermark i ha	(Arealen anv	änds inte i beräkningar, baseras på total areal)	
Registrerande län	Länsstyrelsen i Uppsala län	paseras pa total areal)	
ÄFO nummer	, ,,		
ÄFO namn	Almunge Älgförvaltningsom	råde	
Fastställd av länsstyrelsen den	<u> </u>		
Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställan	de av planen:		
Älgskötselområdet har för få mantim		bs. Länsstyrelsen betoi	nar vikten av att älgobsen
registreras, i älgdata eller anslutna sy			This this cit at att algo both

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
✓		

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Tjur Ko Kalv Totalt

antal	antal/1000 ha	%
8	0.9	27%
15	1.6	50%
7	0.8	23%
30	3.2	100%

Mål för vinterstam	2025	
Vinterstam älg/ 1000 ha	3.2	efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

Antal kalvar per hondjur:

38%
i älgobs

uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs

Målsättning kalvandel i avskjutning: 55% av totala avskjutningen

Slaktvikter kalv (kg) 65 i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsundelag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m

5%	Ange i %
	Ange i %
70%	Ange i %
1700	Ange i stammar/hekta

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2020	2021	2022
Tjur	1	5	2
Hondjur	0	2	1
Kalv	8	4	4
Totalt	9	11	7
Totalt per 1000 ha	1.0	1.2	0.8
Areal (ha för respektive år)	8,602	9,239	9,239
•			

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2020	2021	2022
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	100%	71%	67%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	89%	36%	57%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2019	2020	2021	2022	Medel
Antal obstimmar	739	1,545	2,051	1,696	1508
Observationer per mantimme	0.058	0.026	0.043	0.039	0.041
Antal kalvar per hondjur	1.118	0.857	0.575	0.875	0.86
Andel tjur av vuxna	26.1%	44.0%	33.3%	31.4%	34%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

, ,	_
År	
Antal provytor	
Antal dagar i inventeringsperiod	
Antal funna spillningshögar	
Spillningshögar per älg och dygn	
Antal högar per ruta (täthetsindex)	
Vinterstam i antal/1000 ha (max)	
Vinterstam i antal/1000 ha (min)	
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	

2018	2019	2020	2021	2022	2023
	2908	3146	2888	2945	2731
	200	200	200	198	197
	503	308	388	329	367
	19	19	19 19 19	19	
	0.17	17 0.10 0.	0.13	0.11	0.13
	5.8	3.1	4.8	2.2	2.1
	3.3	1.9	2.3	3.7	4.3
	4.6	2.6	3.5	3.0	3.6
	4.5	2.5	3.6	3	2.9

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Antal vägda kalvar	4	3	5	2	1
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	54	70	62	66	64
Slaktvikt kg medel (vägda)	54	70	62	66	64

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Antal vägda kor	1	1	0	1	1
Slaktvikt kg (vägda) kor	152	120	0	150	185
Antal vägda tjurar	1	2	1	1	0
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	201	193	150	199	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	0	0	0	0	0
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	0	3	12	4	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstötta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

9					
Ar	2018	2019	2020	2021	2022
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

2.1.0 riyginventering		
År		
Tjur		
Ко		
Kalv		
Totalt		

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Älgstammen har

Ökat	Oförändrad	Minskat
		✓

År

Vinterstam, älg/1000 ha

2018	2019	2020	2021	2022
5.6	5	4.3	3.5	2.9

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

Tjur Ko/kviga Kalv

Summa

Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
5	19%	0.5	27%
14	52%	1.5	
8	29%	0.8	
27	100%	2.9	

Redogörelse av inventeringsundelag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen Medelåldern Kalvvikterna Reproduktionen

Minskat	Oförändrad	Ökat
	V	
	✓	
	✓	
	Ø.	

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha Målsättning Antal älgar per 1000 ha

9239 3.2 38%

2.9

Älgstammens egenskaper

Enligt älgobs % tjur av vuxna Antal kalvar per vuxet hondjur Enligt avskjutning

Medel 4 år Medel 3 år Senaste år 34% 36% 31% 86% 77% 88%

% tjurkalv av alla kalvar

Avskjutning

% tjur av vuxna

2 Antal vuxna tjurar Antal vuxna hondjur 1 Antal kalvar Älgstammens storlek

Dödlighet utöver jakt Antal vuxna tjurar per år Antal vuxna hondjur per år Antal kalvar per år *

Rovdjur Trafik Övrigt 0.3 1.3 0.3 1.3 0.3

52%

Antal älgar per 1000 ha

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

Tjur Ko/kviga Kalv

Summa

Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
9	30%	1.0	41%
13	43%	1.4	
8	27%	0.9	
30	100%	3.2	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

 $Uppgifter\ om\ skogstillst{\mathring{a}}ndet\ och\ redovisning\ av\ inventeringar\ enligt\ f{\ddot{o}}reslagna\ kvalitetss{\ddot{a}}krade\ metoder.$

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Areal ungskog	6,830	6,964	7,172	7,414	7,659	7,932	
RASE (rönn, asp. sälg, ek), andel vtor med t	örekomst	61%	46%				

Utveckling kommande 5 åren

Areal tallfoder

Ökande	Oförändrad	Minskande
✓		

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin				
Tallar	Årsskada Tall (vinterskador + sommarskador)			
Tallar	Andel Tallstammar utan viltskador			
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall			
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus			
Granar	Årsskada Gran(vinterskador + sommarskador)			

_				1
Αı	nge resultat fr			
	2020	2021	2022	Medel tre senaste inventeringarna
	4%	4%	12%	8%
	74%	50%	63%	61%
	64%	91%	66%	70%
	23%	12%	20%	19%
	0%	0%	2%	1%

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

			1		
För	Tolerabla	För omfattande			
Tall					
Gran			2021	2022	2023
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertas istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista
Bedömningen grundar sig på					
Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom områd	det.				

2.3 Redovisning av skador på gröda

Tolerabla	För omfattande
V	

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

Omfattning

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2020	2021	2022
Älgolyckor inom ÄSO, antal	1	1	1
Tjur, trafikdödad	0	0	1
Hondjur, trafikdödad	1	0	0
Kalv, trafikdödad	0	1	0
Okänd, trafikdödad	0	0	0
Summa trafikdödade älgar	1	1	1

2.5 Övrig dödlighet

År	2020	2021	2022
Tjur	1	1	2
Ко	2	1	1
Kalv			
Okänd			
Summa	3	2	3

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:		

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO
Andel tjur av vuxna i älgobs
Antal kalvar per hondjur i älgobs
Kalvandel i avskjutning
Slaktvikter kalv (kg)
Färska skador tallar/produktionstammar, max
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Fodersituation enligt foderprognos
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO

Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
3.2	2.9	Minskande	
30	27	Minskande	
38%	36%	Oförändrad 🔻	
0.80	0.77	Oförändrad 🔻	
55%	61%	Oförändrad 🔻	
65	64	Oförändrad 🔻	
5%	7%	Ökande	
	19%	Välj i lista	
		Ökande	
	1	Valj i lista	
	3	Välj i lista	
		Välj i lista	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År
Tjur
Hondjur
Kalv
Antal älgar totalt
Andel tjur av vuxna (%)
Andel kalv av total avskjutning (%)
Areal (ha för respektive år)
Totalt per 1000 ha

Predation, antal älgar inom ÄSO

2023	2024	2025
1	1	1
2	2	2
4	4	4
7	7	7
33%	33%	33%
57%	57%	57%
9,239	9,239	9,239
0.8	0.8	0.8

Avskjutning baseras på:					
☑ Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)					
Annan beräkning/förslag (bifogas)					

Motivering för avvikelse jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År
Äbin
Spillningsinventering
Flyginventering
Avskjutningsstatistik
Älgobs
Kalvvikter
Foderprognoser
Kommentarer

2023	2024	2025
✓		¥
→		★
✓	✓	→
✓	✓	✓
¥	*	∀
∀	*	*

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Datum: 8/4/2023

Verifikat

Transaktion 09222115557497998109

Dokument

Tillstyrkt älgskötselplan Fasterna - 01-02-09-050-Ä (2023-2025) (1)

Huvuddokument

10 sidor

Startades 2023-08-04 10:41:31 CEST (+0200) av Henrik

Biörkman (HB)

Färdigställt 2023-08-10 15:12:51 CEST (+0200)

Signerande parter

Henrik Björkman (HB)

Holmen Skog AB henrik.bjorkman@holmen.com +46706455737

the Bow

Signerade 2023-08-04 10:51:15 CEST (+0200)

Fredrik Lundh (FL)

fredriklundhsorboda@gmail.com

Freshit Lunch

Signerade 2023-08-10 15:12:51 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: https://scrive.com/verify

